

rebuild

Έγγραφο Στρατηγικής Νεανικής Πρωτοβουλίας REBUILD

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έγγραφο Στρατηγικής Νεανικής Πρωτοβουλίας REBUILD

WP5 - O5.7

Contents

<i>Σχετικά με το έργο REBUILD</i>	4
<i>Δραστηριότητες</i>	4
<i>Πλαίσιο Πολιτικής</i>	5
<i>Ποιος ο σκοπός αυτού του Εγγράφου Πολιτικής;</i>	9
<i>Συστάσεις</i>	10
<i>ΔΕΣΜΕΥΣΗ!</i>	10
<i>ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ!</i>	11
<i>ΔΡΑΣΗ!</i>	11
<i>ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ!</i>	11
<i>ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ!</i>	12
<i>Η εμπειρία REBUILD</i>	12
<i>Η οπτική της Κύπρου για το REBUILD</i>	12
<i>Η οπτική της Ελλάδας για το REBUILD</i>	13
<i>Η οπτική της Ιταλίας για το REBUILD</i>	15
<i>Η οπτική της Λιθουανίας για το REBUILD</i>	16
<i>Η οπτική της Μαρτινίκας για το REBUILD</i>	17
<i>Η οπτική της Ισπανίας για το REBUILD</i>	18
<i>Συμπεράσματα</i>	19

Σχετικά με το έργο

REBUILD

Το έργο REBUILD αποσκοπεί στην ενδυνάμωση των οργανώσεων νέων/ανεπίσημων ομάδων νέων και των υποεκπροσωπούμενων νέων, ενισχύοντας τη συμμετοχή τους, το διάλογο, την εμπλοκή τους στα κοινά και τη δικτύωσή τους σε τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, υποστηρίζοντας παράλληλα την ανοικοδόμηση πιο πράσινων και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνιών στον απόηχο της κρίσης COVID-19.

Οι συγκεκριμένοι στόχοι είναι οι εξής:

- ❖ Η ενίσχυση των ικανοτήτων των οργανώσεων νεολαίας/ανεπίσημων ομάδων νέων με την ενθάρρυνση της ανταλλαγής καλών πρακτικών για πρωτοβουλίες κοινωνικής αλληλεγγύης και πράσινου τρόπου ζωής και με την ανάπτυξη τοπικών και διακρατικών δικτύων,
- ❖ Η ενίσχυση των δεξιοτήτων των υποεκπροσωπούμενων νέων με την παροχή των απαραίτητων εργαλείων για την προώθηση καινοτόμων μορφών συμμετοχής των πολιτών, εποικοδομητικού διαλόγου και εκστρατειών ευαισθητοποίησης,
- ❖ Η ενδυνάμωση της υποεκπροσωπούμενης νεολαίας ώστε να διαδραματίσει βασικό ρόλο, με την άμεση εμπλοκή της στο σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων για την ανοικοδόμηση κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς και πιο οικολογικών,
- ❖ Η προώθηση νέων στρατηγικών για τη συμπερίληψη και τη συμμετοχή των υποεκπροσωπούμενων νέων με την ενεργό συμμετοχή σε διάλογο με τους ενδιαφερόμενους φορείς της νεολαίας και τους φορείς χάραξης πολιτικής.

Δραστηριότητες

Όσον αφορά τις δραστηριότητες, το REBUILD ενδυνάμωσε τις οργανώσεις νέων και τις άτυπες ομάδες νέων, καθώς και τους υποεκπροσωπούμενους νέους, και ενίσχυσε τη δημοκρατική τους συμμετοχή, το διάλογο, την εμπλοκή των πολιτών και τη δικτύωσή τους σε τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, προκειμένου να στηρίξει την ανοικοδόμηση πιο πράσινων κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς

ως απάντηση στις προκλήσεις του Covid-19. Η δράση ξεκίνησε με τη χαρτογράφηση πρωτοβουλιών κοινωνικής αλληλεγγύης και περιβαλλοντικού/πράσινου τρόπου ζωής που υλοποιήθηκαν από οργανώσεις νέων και άτυπες ομάδες κατά τη διάρκεια και μετά την κρίση της πανδημίας. Οι ικανότητές τους ενισχύθηκαν μέσω της ανταλλαγής καλών πρακτικών και της ανάπτυξης τοπικών και διακρατικών δικτύων. Αυτό επιτεύχθηκε μέσω τοπικών συζητήσεων στρογγυλής τραπέζης και ενός φόρουμ Youth-net, στο οποίο συμμετείχαν 48 μέλη από τοπικά δίκτυα σε έξι χώρες εφαρμογής. Οι εκπρόσωποι που συμμετείχαν στα τοπικά στρογγυλά τραπέζια και στο φόρουμ Youth-net ανέλαβαν αργότερα ρόλο μέντορα για τους νέους που υλοποίησαν πρωτοβουλίες.

Για την προώθηση καινοτόμων μορφών συμμετοχής των πολιτών, οι υποεκπροσωπούμενοι νέοι εκπαιδεύτηκαν στο σχεδιασμό και την υλοποίηση εκστρατειών ευαισθητοποίησης. Αυτοί οι νέοι, χωρισμένοι σε ομάδες και καθοδηγούμενοι από Πρεσβευτές Νεολαίας, συμμετείχαν άμεσα στην υλοποίηση των δικών τους πρωτοβουλιών και στην προώθησή τους μέσω των εκστρατειών REBUILD κατά τη διάρκεια των εθνικών διαγωνισμών. Διοργανώθηκαν τοπικές γιορτές, στις οποίες συμμετείχαν τουλάχιστον 100 άτομα ανά χώρα, και αναδείχθηκε μια νικήτρια ομάδα σε κάθε χώρα.

Για την προώθηση του διεθνούς διαλόγου, οργανώθηκαν διαδικτυακά θεματικά φόρουμ για την ενίσχυση του διαλόγου των νέων με τους ξένους συνομηλίκους τους. Επιπλέον, προσφέρθηκε ένα διαδικτυακό πρόγραμμα κινητικότητας στους Πρεσβευτές Νεολαίας. Το αποκορύφωμα του έργου ήταν η Διεθνής Σύνοδος Κορυφής Νέων, στην οποία συμμετείχαν οι Πρεσβευτές Νέων, οι νικήτριες ομάδες νέων και εκπρόσωποι τοπικών δικτύων. Κατά τη διάρκεια της συνόδου κορυφής, το έγγραφο στρατηγικής που περιείχε συστάσεις πολιτικής παρουσιάστηκε στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής της ΕΕ και στους ενδιαφερόμενους φορείς. Μέσω αυτών των προσπαθειών, το REBUILD συνέδεσε διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς της νεολαίας, ενισχύοντας την αίσθηση του ανήκειν στην ΕΕ και δίνοντάς τους φωνή στη δημιουργία πιο πράσινων κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς.

Πλαίσιο Πολιτικής

Η οικοδόμηση μιας συμπεριληπτικής και ανθεκτικής κοινωνίας μετά την κρίση Covid-19 θέτει σημαντικές και περίπλοκες προκλήσεις για τους δημόσιους φορείς. Οι προκλήσεις αυτές περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα τομέων, όπως η δημόσια υγεία, η απασχόληση, η εκπαίδευση και η κοινωνική προστασία. Επιπλέον, οι προκλήσεις αυτές είναι συνυφασμένες με άλλα επείγοντα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν για την επίτευξη της Ατζέντας 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Τα ζητήματα αυτά περιλαμβάνουν την εξάλειψη της φτώχειας, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, καθώς και τον μετριασμό της ενεργειακής και επισιτιστικής κρίσης.

Η επιδημία του Covid-19 έχει επηρεάσει όλα τα κοινωνικά στρώματα, ιδίως τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, με συνέπειες που πρέπει να αντιμετωπιστούν για να αμβλυνθούν οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις τους. Η εμπλοκή των νέων, των οποίων οι προοπτικές και η ψυχική ευημερία έχουν επηρεαστεί περισσότερο, αποτελεί κλειδί για την υποστήριξη της ανάκαμψης του κοινωνικού ιστού της ΕΕ μετά από μια τέτοια πρωτοφανή κρίση που έχει επηρεάσει έντονα τις κοινωνίες σε ολόκληρο τον κόσμο. Πριν από το ξέσπασμα της κρίσης, πάνω από το 50% των νέων Ευρωπαίων θεωρούσαν τον εαυτό τους κοινωνικοοικονομικά περιθωριοποιημένο¹ με βάση τη γεωγραφική ή εθνοτική καταγωγή και τον σεξουαλικό προσανατολισμό κ.λπ. Η ήδη αποκλεισμένη από τη δημοκρατική ζωή² νεολαία αντιμετωπίζει τώρα μεγαλύτερο κίνδυνο παραπληροφόρησης ως εμπόδιο για τη συμμετοχή της στα κοινά³. Αντίθετα, ένα βιώσιμο σενάριο μετά το Covid-19 απαιτεί την εμπλοκή όλων των τομέων της κοινωνίας, ιδίως των νέων, η εμπλοκή των οποίων μπορεί να προσφέρει μεγάλη υποστήριξη σε πολλά άλλα ευάλωτα τμήματα της κοινωνίας (ηλικιωμένους, άτομα με ειδικές ανάγκες, παιδιά, φοιτητές κ.λπ.), π.χ. με την ανταλλαγή ορθών πληροφοριών ή την εθελοντική εργασία⁴.

Η εμπλοκή των νέων μπορεί επίσης να είναι πολύ αποτελεσματική για την ενθάρρυνση της υιοθέτησης πιο βιώσιμων τρόπων ζωής στην τοπική κοινωνία, σε μια εποχή που η έμφαση στο περιβάλλον είναι πιο σημαντική από ποτέ για τη διασφάλιση της υγείας όλων των έμβιων όντων.

Με σκοπό να ενισχυθεί η ετοιμότητα των νέων να ανταποκριθούν σε τέτοιες κοινωνικές καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, η δράση αντιμετωπίζει αυτές τις προκλήσεις με την προώθηση της συμμετοχής των νέων στην πολιτική ζωή της ΕΕ, τη δικτύωση μεταξύ των νέων, των ενδιαφερόμενων φορέων, των φορέων χάραξης πολιτικής και την ενίσχυση της αίσθησης του ανήκειν των νέων τόσο στην τοπική τους κοινότητα όσο και στην ΕΕ, με την υποστήριξη των ιδεών τους για σχέδια που θα συμβάλουν στην ανασυγκρότηση πιο πράσινων κοινωνιών και χωρίς αποκλεισμούς.

Οι δραστηριότητες REBUILD ανταποκρίνονται στη στρατηγική της ΕΕ για την ένταξη και την πολυμορφία, εμπλέκοντας τους νέους με λιγότερες ευκαιρίες στην ευρωπαϊκή πολιτική δράση και λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις και το δυναμικό τους, καθιστώντας τους ως βασικούς παράγοντες. Η δράση ενίσχυσε τις δεξιότητες και τα κίνητρα των υποεκπροσωπούμενων νέων για να συμμετέχουν σε κοινοτικές και ευρωπαϊκές δράσεις μέσω της ενεργού συμμετοχής τους σε συνδυασμένες κινητικότητες και στο σχεδιασμό και την υλοποίηση πρωτοβουλιών κοινωνικής

¹ 12 Ideas for the Future of Europe. Available at: https://europa.eu/youth/sites/default/files/12_ideas_for_the_future_of_europe.pdf

² Resolution on the European Union Youth Strategy 2019-2027 – Adoption -Available at: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14080-2018-INIT/en/pdf>

³ Joint communication to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Available at: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-tackling-covid-19-disinformation-getting-facts-right_en.pdf

⁴ 5 Things Young People Can Do to Join the Global #COVID19 Response. Available at: <https://www.un.org/youthenvoy/2020/03/5-things-young-people-can-do-against-coronavirus/>

αλληλεγγύης και πράσινου τρόπου ζωής, σύμφωνα με τους στόχους 3, 9 και 10 της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία 2019-2027⁵. Ακολουθεί επίσης την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία μετατρέποντας τις νέες περιβαλλοντικές προκλήσεις που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της πανδημίας σε ευκαιρίες με στόχο μια μετάβαση χωρίς αποκλεισμούς. Η δράση υιοθετεί επιπλέον τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 2019⁶ σχετικά με τη συμμετοχή των νέων με τη δημιουργία συνδέσεων και δικτύων μεταξύ των ευρωπαϊκών οργανώσεων νεολαίας για την υποστήριξη της εθελοντικής συμμετοχής, της κινητικότητας και της ενδυνάμωσης. Με την εμπλοκή των νέων σε διαδικτυακές και δια ζώσης κινητικότητες, εκστρατείες και την επιδέξια χρήση ψηφιακών εργαλείων, το έργο βασίζεται στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανάπτυξη της ψηφιακής εργασίας για τη νεολαία⁷ (2018) και στις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αντιμετώπιση της διαδικτυακής παραπληροφόρησης⁸ (2022), οι οποίες υπογραμμίζουν τη σημασία της ενίσχυσης της κριτικής σκέψης και των ψηφιακών δεξιοτήτων των νέων.

Η ενεργός συμμετοχή της νεολαίας στις προσπάθειες για βιώσιμη ανάπτυξη έχει κεντρική σημασία για την επίτευξη βιώσιμων, χωρίς αποκλεισμούς και σταθερών κοινωνιών έως το 2030. Η νέα έρευνα του Ευρωβαρόμετρου δείχνει αυξανόμενη δέσμευση των νέων: σήμερα, η πλειοψηφία (58%) των νέων είναι ενεργή στις κοινωνίες στις οποίες ζουν και έχουν συμμετάσχει σε μία ή περισσότερες οργανώσεις νεολαίας τους τελευταίους 12 μήνες. Πρόκειται για αύξηση 17 ποσοστιαίων μονάδων από το τελευταίο Ευρωβαρόμετρο του 2019. Επιπλέον, η πιο κοινή προσδοκία των νέων για το Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας 2022 είναι οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων να ακούν περισσότερο τα αιτήματά τους και να δράσουν σύμφωνα με αυτά, καθώς και να υποστηρίξουν την προσωπική, κοινωνική και επαγγελματική τους ανάπτυξη (72%). Η ίδια έρευνα δείχνει επίσης σχετικά με τις κύριες προτεραιότητες των νέων ότι: η διατήρηση της ειρήνης, η ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας και η προώθηση της διεθνούς συνεργασίας είναι ο πρώτος στόχος της ΕΕ (37%) - οι αμέσως επόμενες υψηλότερες προσδοκίες είναι να αυξήσει η ΕΕ τις ευκαιρίες απασχόλησης για τους νέους (33%), να καταπολεμήσει τη φτώχεια και τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες (32%), να προωθήσει πολιτικές φιλικές προς το περιβάλλον και να καταπολεμήσει την κλιματική αλλαγή (31%).⁹

Το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Δράσης για τη Νεολαία και η Στρατηγική του ΟΗΕ για τη Νεολαία κατοχυρώνουν τη δέσμευση και τη συμμετοχή ως βασικούς πυλώνες της λήψης αποφάσεων και των δράσεων του ΟΗΕ σχετικά με την ανάπτυξη της νεολαίας. Το Φόρουμ Νεολαίας του ECOSOC δίνει έμφαση στο ρόλο της νεολαίας στην παρακολούθηση, την αναθεώρηση και την εφαρμογή

⁵ The EU Youth Strategy 2018-2027, https://youth.europa.eu/strategy_en

⁶ Fact sheets on the European Union. Available at: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/141/youth>

⁷ Developing digital youth work: Policy recommendations, training needs and good practice examples for youth workers and decision-makers: expert group set up under the European Union Work Plan for Youth 2016-2018, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/fbc18822-07cb-11e8-b8f5-01aa75ed71a1>

⁸ Recommendations of EC on Tackling online disinformation (2022) <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/online-disinformation>

⁹ New Eurobarometer survey 2022 <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/news/new-eurobarometer-survey-shows-growing-youth-engagement>, last accessed 20th of April, 2023

της Ατζέντας 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) ως κύριο μέλημά του και παρέχει μια παγκόσμια πλατφόρμα στους νέους για να εκφράσουν τις απόψεις τους, να μοιραστούν ιδέες και να σκεφτούν από κοινού τους τρόπους επίτευξης της Ατζέντας 2030 [UN DESA Policy Brief No. 149: Promoting Youth Participation in Decision-Making and Public Service Delivery through Harnessing Digital Technologies, UN DESA Policy UN].¹⁰

Η πανδημία COVID-19 έχει επηρεάσει δυσανάλογα τους νέους σε όλο τον κόσμο. Η διακοπή της εκπαίδευσής τους και η απώλεια θέσεων εργασίας είναι ευρέως διαδεδομένες, ενώ η ψυχική τους υγεία και η ασφάλειά τους έχουν πληγεί σοβαρά. Παρά τις προκλήσεις αυτές, ένας σημαντικός αριθμός νέων είναι αισιόδοξοι και πιστεύει ότι είναι εφικτό να επιτευχθεί μια χωρίς αποκλεισμούς, ανθεκτική και βιώσιμη ανάκαμψη από την πανδημία. Με τη δημιουργικότητα και την επιμονή τους, οι νέοι εργάζονται ενεργά για την ανάπτυξη λύσεων που θα βοηθήσουν τις κοινότητές τους να βγουν από την πανδημία ακόμη πιο δυνατές από πριν. Η πρόσφατα εκδοθείσα έκθεση προόδου της Παγκόσμιας Κινητοποίησης των Νέων [Global Youth Mobilization progress report¹¹] καταδεικνύει τη δύναμη της συλλογικής δράσης και της λήψης αποφάσεων από τους νέους, για τους νέους, με άφθονα παραδείγματα παγκοσμίων έργων υπό την ηγεσία των νέων και συμπεράσματα που αναπτύχθηκαν από συζητήσεις με νέους και οργανώσεις υπό την ηγεσία των νέων, προκειμένου να βοηθηθούν πολυεθνικοί οργανισμοί και ιδρύματα, κυβερνήσεις, φορείς χάραξης πολιτικής και ο ιδιωτικός τομέας να αντιμετωπίσουν και να θέσουν ως προτεραιότητα τις ανάγκες των νέων και των μελλοντικών γενεών.¹²

Η κρίση COVID-19 απέδειξε ότι οι οργανώσεις νεολαίας και οι μη οργανωμένοι νέοι μπορούν να αποτελέσουν εταίρους στις προσπάθειες ανοικοδόμησης που θα ακολουθήσουν. Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία από την Παγκόσμια Έκθεση του ΟΟΣΑ για την ενδυνάμωση της νεολαίας και τη διαγενεακή δικαιοσύνη, σχεδόν 7 στις 10 χώρες του ΟΟΣΑ διαθέτουν εθνικά προγράμματα και στρατηγικές εθελοντισμού (68%). Η προκαταρκτική ανάλυση επιβεβαιώνει επίσης ότι στις χώρες με προγράμματα εθελοντισμού για τους νέους, οι νέοι είναι στην πραγματικότητα πιο πιθανό να προσφέρουν εθελοντική εργασία. Κατά παρόμοιο τρόπο, οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας που εμπλέκουν τους νέους (ιδίως τις ευάλωτες ομάδες) σε μη τυπικές εκπαιδεύσεις και εξωσχολικές δραστηριότητες μπορούν να κινητοποιηθούν από τις κυβερνήσεις για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των νέων. Επί του παρόντος, λιγότερες από τις μισές χώρες του ΟΟΣΑ (44%) για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα προκαταρκτικά στοιχεία (OECD, 2020) διαθέτουν στρατηγικές για την εργασία των νέων. Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να προσαρμόσουν τις υπάρχουσες στρατηγικές και να διαμορφώσουν νέες, ώστε να διασφαλίσουν ότι ο τομέας της νεολαίας είναι

¹⁰ <https://www.un.org/development/desa/dpad/publication/un-des-a-policy-brief-no-149-promoting-youth-participation-in-decision-making-and-public-service-delivery-through-harnessing-digital-technologies/>, last accessed 20th of April, 2023

¹¹ <https://globalyouthmobilization.org/wp-content/uploads/2022/03/Global-Youth-Mobilization-Interim-Impact-Report-February-2022.pdf> last accessed 26th of April, 2023

¹² Powering change: Young people leading the COVID-19 response and recovery, <https://globalyouthmobilization.org/impact/>, last accessed 20th of April, 2023

έτοιμος να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις της κρίσης COVID-19 και να αντιμετωπίσει επείγοντα ζητήματα.¹³

Ποιος ο σκοπός αυτού του Εγγράφου Πολιτικής;

Σκοπός του εγγράφου στρατηγικής REBUILD είναι να παράσχει τεκμηριωμένες συστάσεις πολιτικής σχετικά με τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τις δραστηριότητες, καθώς και συμβουλές για τον τρόπο αναπαραγωγής του μοντέλου REBUILD και των πρωτοβουλιών υπό την ηγεσία των νέων, προκειμένου να εμπνεύσει νέες πρωτοβουλίες. Το έγγραφο στρατηγικής REBUILD ασχολείται με τον καθοριστικό ρόλο της νεολαίας και των συνεργατικών δικτύων στην προώθηση πραγματικών αλλαγών στις στάσεις προς την κατεύθυνση της ισχυρότερης κοινωνικής αλληλεγγύης και του πράσινου τρόπου ζωής, συμβάλλοντας έτσι στην ανοικοδόμηση της κοινωνίας με πιο ανθεκτικό τρόπο μετά την κρίση που προέκυψε από την πανδημία COVID-19.

Το έγγραφο στρατηγικής συνδιαμορφώθηκε λαμβάνοντας υπόψη τη συμβολή των νέων, των ηγετών νέων, των ενδιαφερόμενων φορέων και των φορέων χάραξης πολιτικής για τη νεολαία που δραστηριοποιούνται σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Οι δραστηριότητες διαβούλευσης συνέπεσαν με το τέλος της υλοποίησης των πρωτοβουλιών υπό την ηγεσία των νέων και συνολικά αποτέλεσαν μια ευκαιρία για τη συλλογή της γνώμης των φορέων χάραξης πολιτικής σχετικά με τη διαδικασία και τα αποτελέσματα. Τα σχόλιά τους και οι συμβουλές των ειδικών ελήφθησαν υπόψη για την επεξεργασία των συστάσεων πολιτικής σχετικά με το έγγραφο στρατηγικής REBUILD υπό την πρωτοβουλία των νέων.

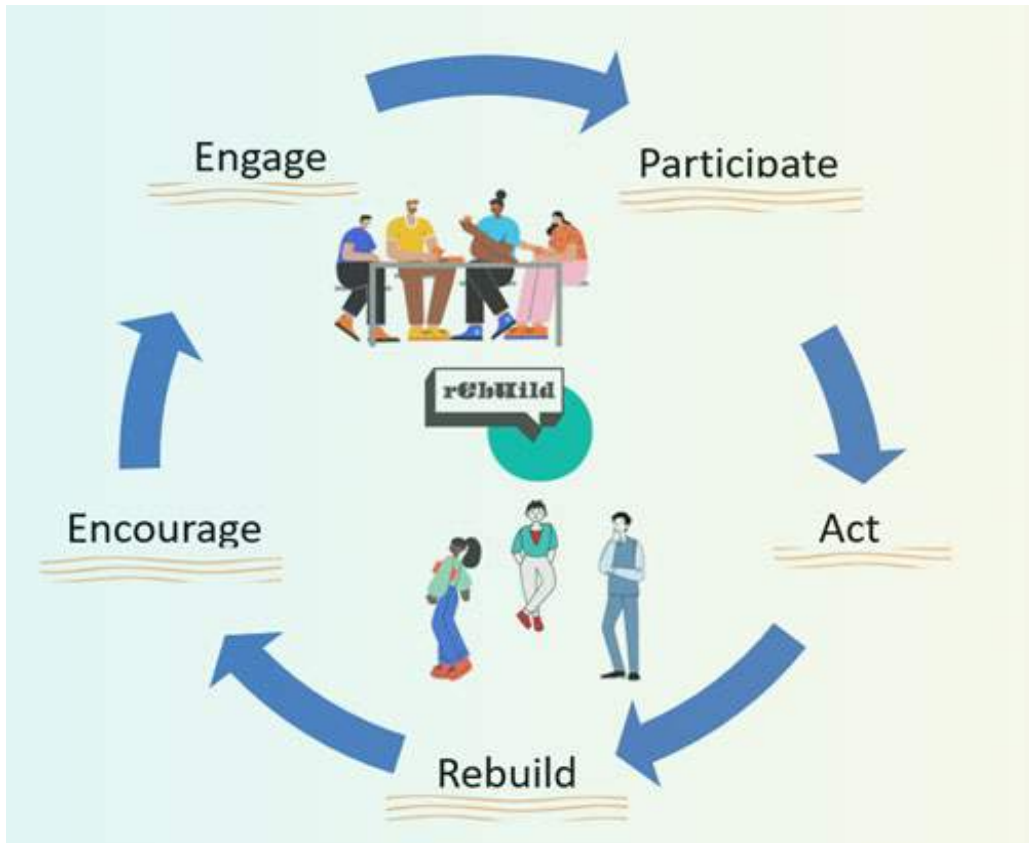
Οι ενδιαφερόμενοι φορείς παρατήρησαν την ανάγκη να αναγνωριστεί το γεγονός ότι μετά την πανδημία και την πρόσφατη γεωπολιτική αλλαγή, οι νέοι αντιμετώπισαν ακόμη περισσότερες δυσκολίες στην ψυχολογική, κοινωνική, οικονομική και κοινοτική ζωή. Η υπεράσπιση αξιών όπως η αλληλεγγύη, η ενσυναίσθηση και η κοινωνική δικαιοσύνη, αποτέλεσε το κλειδί για όλες τις

---

¹³ OECD Policy Responses to Coronavirus (COVID-19) Youth and COVID-19: Response, recovery and resilience, <https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/youth-and-covid-19-response-recovery-and-resilience-c40e61c6/>, last accessed 20th of April, 2023

πρωτοβουλίες που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου REBUILD- ταυτόχρονα, επισημάνθηκε η ζωτική ανάγκη για μεγαλύτερη βιωσιμότητα, σίγουρα περιβαλλοντική, αλλά και οικονομική και κοινωνική. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι ενδιαφερόμενοι ερωτηθέντες σημείωσαν την ανάγκη κατανόησης του τοπικού πλαισίου κατά τη συμμετοχή των υποεκπροσωπούμενων νέων και των διαφορετικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν όσον αφορά την ποιότητα ζωής, τη δέσμευση και τα θέματα βιωσιμότητας.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας που ακολουθεί, σχεδιάστηκε μια κυκλική στρατηγική για την εμπλοκή των νέων:

Εικόνα 1. Ο κύκλος συμμετοχής REBUILD

Συστάσεις

ΔΕΣΜΕΥΣΗ!

Οι οργανώσεις νεολαίας και οι οργανώσεις για τη νεολαία θα πρέπει να δημιουργήσουν οδούς δικτύωσης και συνεργασίας με φορείς εντός και εκτός του τομέα της νεολαίας, όπως εκπαιδευτικά ιδρύματα, εκπροσώπους της νεολαίας, κέντρα νεολαίας και ΜΚΟ, για την καλύτερη προσέγγιση και εμπλοκή των νέων, ιδίως των υποεκπροσωπούμενων. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής θα

πρέπει να δημιουργήσουν μια δομική διαδικασία δέσμευσης των νέων και των ενδιαφερόμενων φορέων για τη νεολαία σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, εμπλέκοντας άμεσα όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς και υποστηρίζοντάς τους με συνεχείς διαβουλεύσεις.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ!

Οι οργανώσεις νεολαίας και οι οργανώσεις για τη νεολαία θα πρέπει να λειτουργούν ως κόμβοι πληροφόρησης και ως πλατφόρμες καθοδήγησης μέσω διαδικασιών συμμετοχής στις κοινότητές τους και πέραν αυτών, ώστε να ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή των νέων. Οι υπεύθυνοι χάραξης τοπικής πολιτικής θα πρέπει να εμπλέκουν τους νέους σε όλα τα στάδια της συμμετοχής και να δημιουργούν συστηματικές λύσεις, προσαρμοσμένες στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητές τους, για να υπερασπίζονται τα θέματα που τους αφορούν. Τα ευρωπαϊκά ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να προτείνουν τεκμηριωμένες στρατηγικές βασισμένες σε τοπικές εμπειρίες για τη διευκόλυνση της ουσιαστικής συμμετοχής των νέων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

ΔΡΑΣΗ!

Οι οργανώσεις νεολαίας και οι οργανώσεις για τη νεολαία θα πρέπει να παρέχουν κατάρτιση, καθοδήγηση και ομότιμη υποστήριξη προς τους νέους, επιτρέποντας τη δημιουργία δεξιοτήτων και την ανταλλαγή γνώσεων. Θα πρέπει να καθοδηγούν τους νέους κατά την ανάπτυξη και την εκτέλεση πρωτοβουλιών, παρέχοντας συνεχή υποστήριξη για την υλοποίηση δράσεων που διεξάγονται υπό την ηγεσία των νέων σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι φορείς χάραξης πολιτικής θα πρέπει να στηρίζουν και να προωθούν τις πρωτοβουλίες των νέων παρέχοντας πόρους, απλοποιώντας τις διαδικασίες και δημιουργώντας ευκαιρίες για διάλογο και ανταλλαγή καλών πρακτικών.

ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ!

Οι οργανώσεις νεολαίας και οι οργανώσεις για τη νεολαία θα πρέπει να δώσουν μεγάλη σημασία στην υλοποίηση όλων των κύκλων των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνουν οι νέοι, από τη φάση του σχεδιασμού έως και τις επακόλουθες φάσεις, προκειμένου να προωθήσουν και να ενσωματώσουν στην πράξη την ανθεκτικότητα, την κοινωνική συνοχή, την αλληλεγγύη και την κοινωνική τους ένταξη. Οι υπεύθυνοι χάραξης τοπικής πολιτικής θα πρέπει να λάβουν κρίσιμα μέτρα για να καταλάβουν, να διατηρήσουν και να αξιοποιήσουν την τρέχουσα κινητοποίηση των νέων για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των τοπικών κοινοτήτων. Τα ευρωπαϊκά ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να δημιουργήσουν και να διευκολύνουν ευκαιρίες για μάθηση, ανταλλαγή και συνεργασία μεταξύ των νέων και των ενδιαφερόμενων μερών σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, θέτοντας στο επίκεντρο την ανοικοδόμηση των κοινωνιών που πλήττονται από τις τρέχουσες προκλήσεις.

ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ!

Οι νέοι απέδειξαν και συνεχίζουν να αποδεικνύουν ότι είναι σε θέση να προβλέπουν και να κατασκευάζουν καινοτόμες απαντήσεις στις τρέχουσες προκλήσεις. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς για τη νεολαία (οργανώσεις, φορείς χάραξης πολιτικής) θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους τη μεγάλη ικανότητα των νέων να προσαρμόζονται και να ανταποκρίνονται σε δύσκολες πραγματικότητες. Θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι νέοι μπορούν να δουν και να αισθανθούν τις θετικές αλλαγές που επιφέρει η συμμετοχή τους, εξασφαλίζοντας έτσι τα συνεχή κίνητρά τους και δίνοντάς τους τη δυνατότητα να συνεχίσουν την ανοικοδόμηση των κοινοτήτων σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Η εμπειρία REBUILD

Η εμπειρία REBUILD επικεντρώνεται στην κατανόηση και την ικανοποίηση των αναγκών των υποεκπροσωπούμενων νέων στην κοινωνία των πολιτών. Μέσω δραστηριοτήτων όπως ο συνεταιρισμός, η κοινωνική υπηρεσία και τα διεπιστημονικά έργα, τα νέα άτομα συμμετέχουν και ενδυναμώνονται. Στόχος του REBUILD είναι να προωθήσει αλλαγές προς την κατεύθυνση της κοινωνικής αλληλεγγύης και του πράσινου τρόπου ζωής, δίνοντας προτεραιότητα στην οικονομική ανάκαμψη, την εκπαίδευση, την ψηφιακή υποδομή, την ανθεκτικότητα των κοινοτήτων και τη βιωσιμότητα.

Σε γενικές γραμμές, η τοπική εμπειρία REBUILD περιλαμβάνει τη συμμετοχή υποεκπροσωπούμενων νέων μέσω οργανώσεων και πρωτοβουλιών νεολαίας. Το έργο παρέχει μια πλατφόρμα για δημιουργικό διάλογο και δίνει στους νέους τη δυνατότητα να υλοποιήσουν τις ιδέες τους και να ακουστεί η φωνή τους με την υποστήριξη μηχανισμών πολιτικής που μπορούν να υποστηρίξουν τη συνέχιση των πρωτοβουλιών REBUILD. Οι επιτυχίες του REBUILD περιλαμβάνουν τη συμμετοχή των υποεκπροσωπούμενων κοινοτήτων, την ενδυνάμωση των ατόμων για την ανοικοδόμηση και την ενίσχυση των κοινοτήτων τους και την προώθηση της κοινωνικής αλληλεγγύης και του πράσινου τρόπου ζωής μέσω των δικτύων των νέων. Ωστόσο, οι εθνικές εμπειρίες του REBUILD παρέχουν μια πολύ ενδιαφέρουσα εικόνα της τοπικής πραγματικότητας.

12

Η οπτική της Κύπρου για το REBUILD

Η κυπριακή εμπειρία του REBUILD περιλαμβάνει μια βαθιά κατανόηση των αναγκών των νέων στην κοινωνία των πολιτών. Οι υποεκπροσωπούμενοι νέοι στις κοινότητες συμμετέχουν μέσω διαφόρων δραστηριοτήτων, όπως ο συνεταιρισμός, η κοινωνική υπηρεσία και τα διεπιστημονικά προγράμματα με εκπαιδευτικά ιδρύματα. Η ευθυγράμμιση των έργων με τις άμεσες ανησυχίες τους είναι ζωτικής σημασίας και υπάρχει ανάγκη βελτίωσης των προσπαθειών επικοινωνίας και διάδοσης.

Οι μηχανισμοί πολιτικής σε τοπικό και εθνικό επίπεδο υποστηρίζουν την εμπλοκή των νέων μέσω ευρωπαϊκών σχεδίων. Η κινητοποίηση και ο συντονισμός των νέων ατόμων, μαζί με την παροχή πόρων και υποστήριξης, θεωρούνται σημαντικές επιτυχίες. Αναγνωρίζοντας τη σημασία της νεολαίας και των συνεργατικών δικτύων, καταβάλλονται προσπάθειες για την προώθηση αλλαγών προς την κατεύθυνση της κοινωνικής αλληλεγγύης και του πράσινου τρόπου ζωής. Η ανοικοδόμηση της κοινωνίας μετά την πανδημία COVID-19 περιλαμβάνει την προτεραιότητα της οικονομικής ανάκαμψης, την επένδυση στην εκπαίδευση και τις ψηφιακές υποδομές, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κοινοτήτων και την έμφαση στη βιωσιμότητα.

Από την πλευρά του μέντορα, οι μεγαλύτερες επιτυχίες και τα διδάγματα που αντλήθηκαν κατά τη διάρκεια των τοπικών δραστηριοτήτων του REBUILD περιλαμβάνουν την υιοθέτηση του δημοκρατικού διαλόγου, την ανάληψη δράσης και την καθοδήγηση με το παράδειγμα. Οι συστάσεις για τους εταίρους του έργου περιλαμβάνουν την παροχή καθοδήγησης, βασικών εργαλείων, όπως το Εγχειρίδιο για τη νεολαία, και την οργάνωση χρήσιμων εκπαιδεύσεων. Η εμπειρία του REBUILD συμβάλλει στο σχηματισμό νέων ομάδων και στην έμπνευση από άλλες ομάδες. Η κληρονομιά του REBUILD έγκειται στην αυτοσυντήρηση των πρωτοβουλιών, με σχέδια για μελλοντική επανάληψη.

Το έργο REBUILD παρέχει ευκαιρίες στους νέους να μάθουν για τις ευκαιρίες της ΕΕ και να διευρύνουν την κατανόησή τους για την Ευρώπη. Τα διδάγματα που αντλήθηκαν περιλαμβάνουν την κατανόηση των ευκαιριών του Erasmus+ και τη δημιουργία δικτύων μέσω πρωτοβουλιών. Οι συστάσεις για τους εταίρους του έργου περιλαμβάνουν τη διασφάλιση της συνέχειας της υποστήριξης πέραν της περιόδου χρηματοδότησης. Η εμπειρία του REBUILD υποστηρίζει δραστηριότητες μέσω της χρηματοδότησης, της κατάρτισης και των δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων. Η κληρονομιά περιλαμβάνει την έκθεση των πρωτοβουλιών και προτείνει τη διοργάνωση συναντήσεων καθοδήγησης μεταξύ ομάδων.

Από την πλευρά των εταίρων, το REBUILD προσεγγίζει και περιλαμβάνει τους συμμετέχοντες μέσω ενός δικτύου μεντόρων και συνεργασιών με περιθωριοποιημένες ομάδες νέων. Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζονται κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων REBUILD περιλαμβάνουν τη διατήρηση της συμμετοχής των συμμετεχόντων, την αποτελεσματική επικοινωνία, τους χρονικούς περιορισμούς, την εξειδικευμένη καθοδήγηση και την εποπτεία. Οι συστάσεις για τη συμμετοχή και την παρακίνηση των υποεκπροσωπούμενων νέων περιλαμβάνουν την προσέγγισή τους, την προσφορά πολύτιμης κατάρτισης και εργαλείων, το σεβασμό του χρόνου τους, την αποδοχή των διαφορών και την προώθηση μιας κουλτούρας ασφαλούς χώρου. Η κληρονομιά του REBUILD συνεχίζεται μέσω αυτοσυντηρούμενων πρωτοβουλιών, της Διεθνούς Συνόδου Κορυφής Νέων και πιθανών μελλοντικών έργων.

Η οπτική της Ελλάδας για το REBUILD

Η ελληνική εμπειρία REBUILD περιλαμβάνει τη συμμετοχή τοπικών υποεκπροσωπούμενων νέων μέσω οργανώσεων και πρωτοβουλιών νεολαίας. Ενώ δεν υπάρχουν ειδικά δημοτικά ή

περιφερειακά κέντρα νεολαίας, έχουν δημιουργηθεί στην Αθήνα ορισμένα ιδιωτικά κέντρα νεολαίας, με στόχο την προσέγγιση και τη συμμετοχή των υποεκπροσωπούμενων νέων. Το έργο REBUILD παρέχει μια πλατφόρμα για δημιουργικό διάλογο και δίνει τη δυνατότητα στους νέους να υλοποιήσουν τις ιδέες τους και να ακουστεί η φωνή τους.

Παρόλο που δεν υπάρχει ειδικό Υπουργείο Νεολαίας ή οργανισμοί νεολαίας σε περιφερειακό επίπεδο, διάφοροι φορείς που υπάγονται στο Υπουργείο Παιδείας υποστηρίζουν τη συμμετοχή των νέων και παρέχουν ευκαιρίες στους υποεκπροσωπούμενους νέους να συμμετέχουν σε ευρωπαϊκές δραστηριότητες και να αναπτύσσουν τις δεξιότητές τους. Η επιτυχία του έργου REBUILD έγκειται στην ικανότητα των ομάδων να δημιουργούν και να διαχειρίζονται έργα που ανταποκρίνονται στις τοπικές ανάγκες, με την υποστήριξη των τοπικών αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων.

Η νεολαία και τα συνεργατικά δίκτυα διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της κοινωνικής αλληλεγγύης και του βιώσιμου τρόπου ζωής στις τοπικές κοινότητες. Είναι σημαντικό για τους νέους να συμμετέχουν ενεργά σε έργα με αντίκτυπο, να υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους και να συμμετέχουν σε εποικοδομητικούς διαλόγους με τις τοπικές αρχές. Για την οικοδόμηση μιας πιο ανθεκτικής κοινωνίας μετά το COVID-19, η επένδυση σε μέτρα που υποστηρίζουν τις προληπτικές και προετοιμασμένες κοινότητες είναι απαραίτητη, μαζί με τη συνεργασία και τη συνέργεια μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.

Το έργο REBUILD έχει εμπλέξει με επιτυχία τη νέα γενιά και έχει προωθήσει τη μάθηση πέρα από το σχολικό πρόγραμμα σπουδών, ιδίως σε τομείς όπως η ανακύκλωση, η κομποστοποίηση και η βιώσιμη διαβίωση. Η ενεργός προώθηση μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ήταν καθοριστική για τη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων, ενώ οι στρατηγικές επικοινωνίας θα πρέπει να αποτελέσουν προτεραιότητα. Το έργο έχει ενισχύσει την κατανόηση της κοινωνικής αλληλεγγύης και του οικολογικότερου τρόπου ζωής και σχεδιάζει να ενισχύσει, με τη συνεργασία με άλλες οργανώσεις, τη συμμετοχή περισσότερων νέων και την επέκταση της προβολής.

Τα διδάγματα που αντλήθηκαν από το έργο περιλαμβάνουν τη σημασία της ομαδικής εργασίας, των ισχυρών δεσμών μεταξύ των μελών της ομάδας και της εμπλοκής των τοπικών αρχών για την επιτυχία του έργου. Η ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων των συμμετεχόντων, ιδίως της επικοινωνίας, συνιστάται για την αποτελεσματική συνεργασία και τη δέσμευση των ενδιαφερομένων μερών. Η κληρονομιά του έργου θα συνεχιστεί μέσω συνεχών προσπαθειών και συνεργασιών, όπως το έργο "Δέντρο της ζωής", με στόχο τη συμμετοχή περισσότερων κατοίκων της περιοχής.

Κατά τη διάρκεια του έργου, χρησιμοποιήθηκαν διάφορες στρατηγικές για την προσέγγιση και τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων, συμπεριλαμβανομένης της αξιοποίησης των υφιστάμενων δικτύων, των ανοικτών προσκλήσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και της παροχής εργαλείων και υποστήριξης κατά τη διάρκεια τοπικών εργαστηρίων. Οι προκλήσεις που αντιμετωπίστηκαν περιλάμβαναν την παρακίνηση των συμμετεχόντων, τη διατήρηση της δέσμευσης καθ' όλη τη

διάρκεια του έργου, τα γλωσσικά εμπόδια στα διαδικτυακά φόρουμ, την οργάνωση συναντήσεων με διαφορετικές ομάδες νέων και τους χρονικούς περιορισμούς για την αποτελεσματική προώθηση. Οι συστάσεις για καλύτερη δέσμευση περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός ασφαλούς χώρου για την κατάρτιση και την προσωπική ανάπτυξη, την προσαρμογή του υλικού στα προφίλ των συμμετεχόντων, τη συνεχή υποστήριξη και καθοδήγηση, την έμφαση στην προσωπική ανάπτυξη και την κοινωνική αλλαγή και την προσφορά κινήτρων.

Η κληρονομιά του REBUILD αναμένεται να συνεχιστεί μέσω της υλοποίησης και της κλιμάκωσης των πρωτοβουλιών που ξεκίνησαν κατά τη διάρκεια του έργου, καθώς και της προσέγγισης περισσότερων ανθρώπων και της δημιουργίας συνεργειών μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.

Η οπτική της Ιταλίας για το REBUILD

Στην Ιταλία, οι υποεκπροσωπούμενοι νέοι εμπλέκονται στις κοινότητές τους μέσω του συνεταιρίζεσθαι και των εθνικών δραστηριοτήτων κοινωφελούς εργασίας. Οι πρωτοβουλίες REBUILD έχουν τη δυνατότητα να ενισχύσουν περαιτέρω αυτή τη δέσμευση, ιδίως μεταξύ των υποεκπροσωπούμενων νέων, παρέχοντας μια δομημένη διαδικασία που επιτρέπει στους συμμετέχοντες να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και να βελτιώσουν τη θέση τους.

Υπάρχουν υφιστάμενοι μηχανισμοί πολιτικής που μπορούν να υποστηρίξουν τη συνέχιση των πρωτοβουλιών REBUILD, αν και απαιτούν βελτίωση και εφαρμογή. Οι μεγαλύτερες επιτυχίες και τα διδάγματα που αντλήθηκαν από το REBUILD περιλαμβάνουν τη συμμετοχή των υποεκπροσωπούμενων κοινοτήτων και την ενδυνάμωση των ατόμων για την ανοικοδόμηση και την ενίσχυση των κοινοτήτων τους. Η νεολαία και τα συνεργατικά δίκτυα διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην προώθηση απτών αλλαγών στις στάσεις προς την κατεύθυνση της ισχυρότερης κοινωνικής αλληλεγγύης και του πιο πράσινου τρόπου ζωής στις τοπικές κοινότητες.

Οι τοπικοί υποεκπροσωπούμενοι νέοι στην Ιταλία συμμετέχουν μέσω της δημιουργίας εθελοντικών ομάδων, ενώσεων, συνεταιρισμών και επιτροπών γειτονιάς. Οι πρωτοβουλίες REBUILD μπορούν να συμβάλουν στην περαιτέρω εμπλοκή των νέων με την τόνωση της δημιουργικότητας, της ενεργού συμμετοχής και της αλληλεπίδρασης μεταξύ ομοτίμων. Μηχανισμοί πολιτικής, όπως οι συμμετοχικές διαδικασίες, η παραχώρηση χώρων σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και η απλούστευση των διαδικασιών παραχώρησης μπορούν να υποστηρίξουν τη συνέχιση των πρωτοβουλιών REBUILD.

Δίνεται έμφαση στη σημασία της νεολαίας και των συνεργατικών δικτύων στην προώθηση πραγματικών αλλαγών προς την κατεύθυνση της κοινωνικής αλληλεγγύης και του πράσινου τρόπου ζωής στις τοπικές κοινότητες. Αυτά χρησιμεύουν ως θεμέλιο για την πολιτιστική αφύπνιση και την εδαφική αναγέννηση, δημιουργώντας χώρους προσανατολισμένους στην κοινότητα. Οι παράγοντες για την ανοικοδόμηση της κοινωνίας με πιο ανθεκτικό τρόπο μετά την πανδημία COVID-19 περιλαμβάνουν τη δημιουργία κοινοτήτων και πλατφορμών συζήτησης, καθώς και τη

διευκόλυνση της αλληλεπίδρασης μεταξύ εκείνων που εφαρμόζουν επιτυχημένες πρακτικές και εκείνων που καθορίζουν τις κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής.

Η οπτική της Λιθουανίας για το REBUILD

Η εμπειρία του REBUILD στη Λιθουανία διαμορφώθηκε από την εμπλοκή των νέων στις προσπάθειες ανοικοδόμησης μετά το Covid-19 και τις επιπτώσεις του ρωσικού πολέμου στην Ουκρανία. Αυτό προκάλεσε έντονη ανταπόκριση από διάφορους φορείς της κοινότητας, συμπεριλαμβανομένων ατόμων, οργανώσεων και του ευρύτερου κοινού.

Ένα πολύτιμο μάθημα που αντλήθηκε από το έργο REBUILD στη Λιθουανία είναι η σημασία του προγραμματισμού δραστηριοτήτων εκτός σχολείου για τη διατήρηση υψηλών κινήτρων μεταξύ των μαθητών. Η επιτυχία της πρωτοβουλίας έγκειται στην ικανότητα των μεντόρων να προωθήσουν την αλλαγή σε διάφορες περιοχές, παρακινώντας τους ανθρώπους να δημιουργήσουν οργανώσεις νέων και να ενισχύσουν τις φωνές τους. Τα δίκτυα και οι συνεργασίες των νέων διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της κοινωνικής αλληλεγγύης και του πράσινου τρόπου ζωής, αν και ατομικοί παράγοντες όπως το κοινωνικό υπόβαθρο και η κοινωνική θέση μπορούν να επηρεάσουν τη λήψη αποφάσεων. Η ανάκαμψη των κοινοτήτων μετά την κρίση COVID-19 και τον ρωσικό πόλεμο στην Ουκρανία απαιτεί την υποστήριξη δημόσιων οργανισμών, ενδιαφερόμενων υπευθύνων λήψης αποφάσεων και αφοσιωμένων συντονιστών νεολαίας. Είναι επίσης σημαντικό να βελτιωθεί η πρόσβαση των νέων σε ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες, ιδίως εάν υπάρχει στίγμα που τους εμποδίζει να αναζητήσουν βοήθεια στην πατρίδα τους.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, οι Λιθουανοί πρεσβευτές νεολαίας συμμετείχαν ενεργά στις τοπικές ομάδες του έργου REBUILD. Στις μεγαλύτερες επιτυχίες των τοπικών δραστηριοτήτων περιλαμβάνεται η ευρεία συμμετοχή ατόμων με διαφορετικό υπόβαθρο, από νηπιαγωγεία έως γηροκομεία, και η προσέλκυση συμμετεχόντων από διαφορετικές περιοχές. Στο Vilkaniškis, το έργο σημείωσε επιτυχία δημιουργώντας μεγάλο ενδιαφέρον στους συμμετέχοντες, προσεγγίζοντας ακόμη και εκείνους που δεν μπορούσαν να παρακολουθήσουν τις δραστηριότητες, μεταφέροντας τις πρωτοβουλίες σε αυτούς. Στο Šiauliai, η δημιουργία ενός δημόσιου χώρου σε μια ταράτσα ήταν χρονοβόρα, υπογραμμίζοντας ταυτόχρονα την ανάγκη για πιο απλοποιημένες διαδικασίες σε μελλοντικές προσπάθειες.

Κοιτάζοντας μπροστά, οι πρεσβευτές νεολαίας συνιστούν τη δημιουργία συνδέσεων με ομοϊδεάτες για την ενίσχυση των κινήτρων, την καλλιέργεια ονείρων και τη νοοτροπία επίλυσης προβλημάτων και την έμφαση στην αποτελεσματική επικοινωνία. Η εμπειρία REBUILD συνέβαλε στην προσωπική τους ανάπτυξη, βοηθώντας τους να μεταβούν από τη φάση μετά το COVID, προωθώντας την εξωστρεφή εμπλοκή σε περιοχές με περιορισμένες εξωσχολικές δραστηριότητες και ενισχύοντας την αίσθηση του ανήκειν, την αυτοπεποίθηση, την ομαδική εργασία και τις επικοινωνιακές δεξιότητες.

Η κληρονομιά του REBUILD είναι εμφανής στο Švenčionys και στο Vilkaviškis, όπου οι δραστηριότητες έχουν εμπεδωθεί στην κοινότητα, προκαλώντας σχέδια για μελλοντικές εκδηλώσεις και νέα έργα. Στο Ķīausi, ο δημόσιος χώρος που δημιουργήθηκε μέσω του έργου θα συνεχιστεί ακόμη και μετά την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων REBUILD.

Οι μέντορες στη Λιθουανία χρησιμοποίησαν διάφορες στρατηγικές για να εμπλέξουν και να συμπεριλάβουν τους συμμετέχοντες στο έργο REBUILD. Οι στρατηγικές αυτές περιλάμβαναν την αξιοποίηση των πλατφορμών κοινωνικής δικτύωσης όπως το Instagram και τη συνεργασία με κέντρα πολιτισμού και νεολαίας. Οι προσωπικές προσκλήσεις και η αξιοποίηση των υφιστάμενων δικτύων ήταν επίσης αποτελεσματικές προσεγγίσεις. Ωστόσο, οι μέντορες αντιμετώπισαν προκλήσεις όπως αλλαγές στα μέλη της ομάδας και στα κίνητρα, αρχική έλλειψη ευαισθητοποίησης και δέσμευσης των συμμετεχόντων, δυσκολίες στον συντονισμό των προγραμμάτων των ομάδων κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους και έλλειψη σαφών εξηγήσεων και κατευθυντήριων γραμμών.

Για την καλύτερη εμπλοκή και παρακίνηση των υποεκπροσωπούμενων νέων, οι μέντορες παρέχουν συστάσεις όπως το να δίνουν το παράδειγμα, να δημιουργούν προσωπικές σχέσεις, να οργανώνουν δραστηριότητες σε εύκολα προσβάσιμες τοποθεσίες και κατά τις κατάλληλες ώρες, να καθιστούν τις πληροφορίες άμεσα διαθέσιμες και να ακούνε ενεργά τις προτιμήσεις των συμμετεχόντων. Οι συστάσεις αυτές αποσκοπούν στη διασφάλιση της συμμετοχικότητας και της διαθεσιμότητας για όλους.

Τελικά, η εμπειρία του REBUILD στη Λιθουανία υπογραμμίζει τη σημασία της εμπλοκής των νέων, της κοινοτικής υποστήριξης και της ιεράρχησης των πολιτικών για την επιτυχή ανάκαμψη μετά την πανδημία. Μέσω συνεργατικών προσπαθειών, προσωπικών δεσμών και στρατηγικού σχεδιασμού, το έργο είχε θετικό αντίκτυπο στους υποεκπροσωπούμενους νέους και έχει τη δυνατότητα να αφήσει μια διαρκή κληρονομιά με τη μορφή ενισχυμένων κοινοτικών δεσμών, την ανάδυση οργανώσεων νέων και την αναπαραγωγή επιτυχημένων πρωτοβουλιών.

Η οπτική της Μαρτινίκα για το REBUILD

Η εμπειρία REBUILD στη Μαρτινίκα περιλαμβάνει τη συμμετοχή τοπικών υποεκπροσωπούμενων νέων μέσω έργων που ευθυγραμμίζονται με τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους. Ωστόσο, η επιρροή και η προβολή των πρωτοβουλιών REBUILD, ιδίως μεταξύ των υποεκπροσωπούμενων νέων, απαιτούν περαιτέρω εδραίωση. Υπάρχουν μηχανισμοί πολιτικής σε διάφορα επίπεδα, από το τοπικό έως το διεθνές, για την υποστήριξη της δέσμευσης των νέων, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες και των συμβάσεων δέσμευσης των νέων.

Οι μεγαλύτερες επιτυχίες του έργου REBUILD περιλαμβάνουν την κινητοποίηση των νέων, την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων δράσεων για τη νεολαία και την παροχή πόρων και εμπειρογνωμοσύνης, στα οποία ενδεχομένως να μην είχαν πρόσβαση διαφορετικά. Οι νέοι και τα συνεργατικά δίκτυα είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση αλλαγών στις στάσεις απέναντι

στην κοινωνική αλληλεγγύη και τον πράσινο τρόπο ζωής, καθώς χρησιμεύουν ως αποτελεσματικοί αναμεταδότες και εργαλεία για τις επιθυμητές αλλαγές.

Για την ανοικοδόμηση της κοινωνίας με πιο ανθεκτικό τρόπο μετά την πανδημία COVID-19, η διασφάλιση της πρόσβασης σε βασικά δικαιώματα όπως η τροφή, η στέγαση, η υγειονομική περίθαλψη, η εκπαίδευση και η κινητικότητα είναι ζωτικής σημασίας. Οι παράγοντες αυτοί συμβάλλουν σε μια πιο δίκαιη και βιώσιμη κοινωνία.

Κατά τη διάρκεια του έργου, οι συμμετέχοντες προσεγγίστηκαν μέσω στρατηγικών όπως ανοικτές προσκλήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, συζητήσεις σε εκδηλώσεις για τη νεολαία και συνεργασία με ένα τοπικό εκπαιδευτικό ίδρυμα. Οι κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίστηκαν κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων REBUILD περιλαμβάνουν την εύρεση συμμετεχόντων, τον προγραμματισμό συναντήσεων με τις ομάδες, την τήρηση των προθεσμιών του έργου, τη διασφάλιση της ποιοτικής υλοποίησης και τη διατήρηση της ποιότητας των εκστρατειών ευαισθητοποίησης και των vlogs.

Οι συστάσεις για την καλύτερη εμπλοκή και παρακίνηση των υποεκπροσωπούμενων νέων περιλαμβάνουν τη δυνατότητα να εργαστούν πάνω σε θέματα που τους ενθουσιάζουν, την παροχή προτύπων και την ανάληψη ρόλου μέντορα, την παροχή καθοδήγησης και υποστήριξης, την προβολή των θετικών αλλαγών που επιφέρουν τα έργα τους και τη συμμετοχή της τοπικής κοινότητας.

Η κληρονομιά του REBUILD στη Μαρτινίκα περιλαμβάνει τη δέσμευση να συνεχιστούν οι δράσεις που ξεκίνησαν, να επεκταθούν σε άλλα υπερπόντια διαμερίσματα της Γαλλίας και να δημιουργηθούν συνδέσεις με εθνικά καλλιτεχνικά δίκτυα. Στόχος του έργου είναι να διατηρήσει τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπό του και τη δυναμική που δημιούργησε το REBUILD.

Η οπτική της Ισπανίας για το REBUILD

Οι τοπικοί υποεκπροσωπούμενοι νέοι στην κοινότητα μπορούν να συμμετάσχουν με διάφορους τρόπους, όπως οι νεανικές, κοινωνικές ή πολιτιστικές ενώσεις που απευθύνονται στα ενδιαφέροντά τους, καθώς και μέσω της εδαφικής τους εγγύτητας. Οι δημόσιες διοικήσεις, όπως το Δημοτικό Συμβούλιο της Μάλαγα και η Περιφερειακή Κυβέρνηση της Ανδαλουσίας, προωθούν τα Τομεακά και Εδαφικά Συμβούλια που συμβάλλουν στην εμπλοκή των νέων.

Η επιρροή και η προβολή των πρωτοβουλιών REBUILD στην περαιτέρω εμπλοκή των υποεκπροσωπούμενων νέων θεωρείται ζωτικής σημασίας. Οι πρωτοβουλίες που προωθούν τη συμμετοχή των νέων στα κοινά, ιδίως εκείνων που προέρχονται από μειονοτικούς ή αποκλεισμένους τομείς, αποτελούν προτεραιότητα για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της αίσθησης του ανήκειν στην κοινότητα.

Υπάρχουν μηχανισμοί πολιτικής σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για τη στήριξη της συνέχισης των πρωτοβουλιών REBUILD και της εμπλοκής των νέων. Οι φορείς συμμετοχής των πολιτών

παρέχουν μια πλατφόρμα για τη συνεχή εργασία και την εδραίωση των πρωτοβουλιών και των στόχων που επιτεύχθηκαν μέσω του REBUILD, εξασφαλίζοντας τη μακροπρόθεσμη συνέχειά τους.

Οι μεγαλύτερες επιτυχίες του REBUILD περιλαμβάνουν την παροχή φωνής στους νέους σε σημαντικά ζητήματα όπως η κοινωνική αλλαγή και η περιβαλλοντική βιωσιμότητα στην άμεση περιοχή τους. Το έργο παρείχε επίσης ευκαιρίες για κατάρτιση σε αυτά τα θέματα και την ανάπτυξη πολύτιμων κοινωνικών δεξιοτήτων, όπως η ομαδική εργασία, ο διάλογος και η διεκδικητικότητα. Η συμμετοχή σε άλλα έργα και δραστηριότητες, παρόμοιες με το REBUILD, μπορεί να δώσει τη δυνατότητα σε πολλούς νέους να αναπτύξουν και να αποκτήσουν νέες βασικές ικανότητες χρήσιμες για την προσωπική και επαγγελματική τους ζωή.

Τα δίκτυα νεολαίας και συνεργασίας διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην προώθηση πραγματικών αλλαγών στις στάσεις προς την κατεύθυνση της ισχυρότερης κοινωνικής αλληλεγγύης και του πράσινου τρόπου ζωής. Δημιουργώντας συνέργειες μεταξύ νέων με διαφορετικό υπόβαθρο και ικανότητες, τα δίκτυα αυτά συμβάλλουν στη βαθύτερη κατανόηση της ποικιλομορφίας που υπάρχει στην κοινωνία και επιτρέπουν την ανάπτυξη αυτών των θεμάτων σε διάφορα επίπεδα.

Οι παράγοντες που συμβάλλουν στην ανοικοδόμηση της κοινωνίας με πιο ανθεκτικό τρόπο μετά την πανδημία COVID-19 περιλαμβάνουν την ευελιξία και την προσαρμοστικότητα, τη διατήρηση των δεσμών μέσω των υφιστάμενων και νέων σχέσεων, την εξεύρεση ενός σκοπού, τον καθορισμό βραχυπρόθεσμων στόχων καθώς και τη διατήρηση της ελπίδας με την αναζήτηση νέων ευκαιριών.

Συμπεράσματα

Τα τελευταία 2 χρόνια το έργο REBUILD πέτυχε με επιτυχία τον στόχο του να ενδυναμώσει τις οργανώσεις νέων, τις άτυπες ομάδες νέων και τους υποεκπροσωπούμενους νέους, ενισχύοντας τη συμμετοχή τους, τον διάλογο, την εμπλοκή τους στα κοινά και τη δικτύωσή τους σε τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Το έργο έχει συμβάλει στην ανοικοδόμηση πιο πράσινων κοινωνιών και χωρίς αποκλεισμούς μετά την κρίση COVID-19. Μέσω διαφόρων δραστηριοτήτων, όπως πρωτοβουλίες χαρτογράφησης, ανάπτυξης ικανοτήτων, κατάρτισης και υλοποίησης πρωτοβουλιών υπό την ηγεσία των νέων, το REBUILD ενίσχυσε τις δεξιότητες και τα κίνητρα των νέων, ενώ παράλληλα τους ενέπλεξε ενεργά στο σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων. Το έργο προώθησε επίσης τον διάλογο με τους ενδιαφερόμενους φορείς της νεολαίας και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής για την προώθηση νέων στρατηγικών για την ένταξη και τη συμμετοχή των υποεκπροσωπούμενων νέων. Συνδέοντας διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς της νεολαίας και ενισχύοντας την αίσθηση του ανήκειν στην ΕΕ, το REBUILD έδωσε στους νέους φωνή στη δημιουργία πιο πράσινων κοινωνιών και χωρίς αποκλεισμούς.

Το πολιτικό πλαίσιο του έργου αναδεικνύει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η οικοδόμηση μιας κοινωνίας ανθεκτικής και χωρίς αποκλεισμούς μετά την πανδημία του COVID-19, τονίζοντας την ανάγκη εμπλοκής των νέων στη διαδικασία ανάκαμψης. Η ενεργός συμμετοχή των νέων είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη της Ατζέντας 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων όπως η εξάλειψη της φτώχειας, η κλιματική αλλαγή και η ενεργειακή και επισιτιστική κρίση. Η πανδημία COVID-19 έχει πλήξει δυσανάλογα τους νέους, καθιστώντας τη συμμετοχή τους ακόμη πιο ζωτικής σημασίας για τη στήριξη του κοινωνικού ιστού και την προώθηση βιώσιμων τρόπων ζωής.

Οι συστάσεις που διατυπώνονται στο έγγραφο στρατηγικής υπογραμμίζουν την ανάγκη εμπλοκής, συμμετοχής και ενδυνάμωσης των νέων. Ζητείται η δικτύωση και η συνεργασία μεταξύ οργανώσεων νεολαίας, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ΜΚΟ, καθώς και η συμμετοχή των νέων σε όλα τα στάδια της συμμετοχής και η δημιουργία συστηματικών λύσεων προσαρμοσμένων στις ανάγκες τους. Το έγγραφο υπογραμμίζει επίσης τη σημασία της παροχής κατάρτισης, καθοδήγησης και υποστήριξης στους νέους, καθώς και της προώθησης των πρωτοβουλιών τους μέσω της κατανομής πόρων, απλοποιημένων διαδικασιών και ευκαιριών για διάλογο και ανταλλαγή καλών πρακτικών. Η έμφαση δίνεται στην ανοικοδόμηση των κοινοτήτων, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και την αναγνώριση της καινοτόμου ικανότητας των νέων.

Η εμπειρία REBUILD εστίασε στις ανάγκες των υποεκπροσωπούμενων νέων, εμπλέκοντάς τους μέσω διαφόρων δραστηριοτήτων, όπως ο συνεταιρισμός, η κοινωνική υπηρεσία και τα διεπιστημονικά έργα. Επικεντρώθηκε στην προώθηση αλλαγών προς την κατεύθυνση της κοινωνικής αλληλεγγύης και του πράσινου τρόπου ζωής, δίνοντας έμφαση στην οικονομική ανάκαμψη, την εκπαίδευση, την ψηφιακή υποδομή, την ανθεκτικότητα της κοινότητας και τη βιωσιμότητα. Μέσω των οργανώσεων και των πρωτοβουλιών των νέων, το REBUILD ενδυνάμωσε με επιτυχία τα νέα άτομα να υλοποιήσουν τις ιδέες τους, να ακουστεί η φωνή τους και συνεχίζει να προωθεί την κοινωνική αλληλεγγύη και τον πράσινο τρόπο ζωής, ενώ παρείχε πολύτιμες γνώσεις για την τοπική πραγματικότητα.

Το έργο REBUILD και το έγγραφο στρατηγικής του παρέχουν έναν οδικό χάρτη για την προώθηση της δέσμευσης, της ένταξης και της βιωσιμότητας των νέων στη μετά-COVID-19 εποχή. Με την ενδυνάμωση των νέων και τη συμμετοχή τους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, μπορούμε να εργαστούμε για ένα πιο περιεκτικό, ανθεκτικό και βιώσιμο μέλλον για όλους.

Η πλήρης έκδοση του εγγράφου στρατηγικής και όλες οι μεταφρασμένες εκδόσεις θα είναι σύντομα προσβάσιμες στον ιστότοπο του REBUILD σε αυτόν τον σύνδεσμο: <http://rebuild-europe.net/>

Coordinator
CESIE
Italy
cesie.org

DA&DA - D'ANTILLES ET D'AILLEURS
Fort-de-France, Martinique
www.dantillesetdailleurs.org

KMOP - SOCIAL ACTION AND INNOVATION CENTRE
Athens, Greece
www.kmop.gr

AIIJ - INICIATIVA INTERNACIONAL JOVEN
Malaga, Spain
aiij.org

ACTIVE YOUTH ASSOCIATION
Vilnius, Lithuania
activeyouth.lt

CARDET - CENTER FOR THE ADVANCEMENT OF RESEARCH & DEVELOPMENT IN EDUCATIONAL TECHNOLOGY
Nicosia, Cyprus
www.cardet.org

OTB - OUT OF THE BOX INTERNATIONAL
Brussels, Belgium
outofthebox-international.org

rebuild-europe.net

This work is licensed under CC BY-NC-SA 4.0. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.